

Zabavni del.

Slovenci in Nemci.

Narodopisna črtica.

Stari zgodovinarji enoglasno potrjujejo, da so se stari Germani, pradedi sedajnih Nemcev, najrajši pečali z lovom na zverino; o Slovanih ali Slovenih pa pišejo, da so že od nekdaj ljubili poljedelstvo. To upliva še danes na značaj in krajno razprostranost obeh narodov. Nemci so še danes isti ljubitelji lova, kakor nekdaj; Slovani pa so s svojim srcem na grudo privezani in na sad, ki ga z umnostjo zemlji izvabijo. Ta razloček se jasno pokaže nad slovenskim ali nemškim kmetom. Če se slovenski kmetje snidejo, je njih stalni pogovor o vremenu, o žitu, o sadju, in kako sploh letina kaže; tudi nemški kmet se s poljedelstvom preživi, pa on se rajši pogovarja o zverini, o lovu in o psih. Nemški kmetje na Tirolskem so vsi tudi lovci, in to je njih najljubša zabava. Ker je pes pomočnik pri lovu, zato med Nemci nobena žival ni tako obražana in nobeni se tako dobro negodi, ko psu. Če le trije pravi Nemci vkup pridejo, potem se lahko stavi deset goldinarjev na enega, da bodo v svojem pogovoru tudi na pse prišli. Med slovenskimi kmeti pa so lovci redki. Vsled tega različnega življenja je Nemec bolj trd in osoren, ter mu je trdi hrast sveto drevo, Slovanu pa mehka in lepodišeča lipa, ker je sam bolj mehkega pa blagomiselnega značaja.

Ni slučajno, ampak iz različnosti življenja se razjasnuje, da stanujejo Slovani večinoma po planjavah in rodovitnih dolinah, Nemci pa bolj v hribih. Na Češkem in Moravskem, na Koroškem in v Šleziji vidimo Slované v nižavi, v rodovitni dolini, Nemce pa v hribih; prvi so iskali rodovitne zemlje za poljedelstvo, drugi gojzdov in hribov, kjer ni manjkalo zverine, ker tje jih je srce vleklo, Slovani pa so jim take nerodovitne kraje radi prepustili. Tudi na Slovenskem so bili veliki gojzdi, pa naši kmetje niso marali zanje, rajši so videli pašnike za živino. Tako so na Gorenjskem dovolili nemškim gospodom, posekati gojzde, da bi več pašnikov imeli, ta pravica je zastarela, nemški gospodje so zdaj gojzde proglasili za svojo last in od tod pride večna pravda med gorenjskimi kmeti in med „industriegesellschaft“. Tako vidimo Slované naseljene po ruski planjavi, po ravnem obrežju Visle, po ravninah ob Dunavu, Savi in Dravi. Tudi planjava v sedajni Prusiji je bila nekdaj slovanska. Pravi Nemci pa so bolj naseljeni v goratih krajih. Ska-

loviti dom Črnogorcev in Hercegovincev te trditve ne ovrže, ker Slovani bi se v teh krajih gotovo ne bili udomačili, da jim niso bili varno zavetje pred turškimi napadi, kjer so se po sili privadili bojevitega življenja.

F. H.

Družbinska.

Nas pisce rojak razumen uči,
Naj solnce po naših spisih sije;
Pa solnce se vedno na smeh drži,
V človeškem srcu pa žalost rije.

Od kodi jemal bi vesel obraz,
Ko sto skrbi kobaca po glavi,
Ko bode in reve je sit naš čas,
Ko laž resnico brez kazni davi!

Le malo najdeš iskrenih mož,
Ki ljubijo, kar je dobro in blago,
Ki gledajo v srce in ne na groš,
Na službo in na obleko drago.

Zavist je povsodi in napuh,
Beseda priprosta že vsem preseda;
Ostudna postala je borba zu kruh,
Al' smeh, al' sovražstvo gojé za soseda.

Ta bolj je učen in ta bolj bogat,
Ta druge v obleki nadkriluje;
Vsak hoče več ko drugi veljat',
In išče uzrokov, da jih zaničuje.

Napeta, naštuljena družba povsod;
Razžaljen je vsak, če kličeš ga „brata“,
Vsak hoče biti „gnadljiv gospod“,
Pa ima za „gnade“ zaklenjene vrata.

Ljubezni in ponižnosti ni,
Zato ni najti družbe prijetne,
Veselnje staro se nam drobi,
Puščobe nastopajo etiketne.

Če to opazuješ, kakó boš vesel?
Kakó bi po spisih solnce sijalo?
Kakó za peró bi z veseljem prijel
In pisal takó, da vsem bi dopalo?

Med hribe je zbežal star običaj,
Ohole prevzetnosti tam ne poznajo,
In kadar pri vincu se zbere jih kaj,
Kot bratje se vrlo dobro imajo.

Prepevajo pesmi, pojéjo takó,
Da vsi smo Slovenci trpini,
Pa radi v pošteno veselje gremó
In naši nazdravljamo domovini.

Oj srečni so priprosti ljudé,
Ki smejo odkrito še govoriti,
Ki se po domače veseló
In revščine jim treba skriti!

F. H.